

πολιτισμός

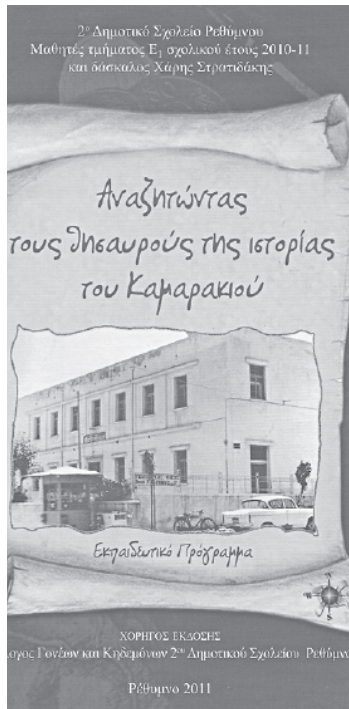
Κυνηγώντας το χθες με το «Κυνήγι του Θησαυρού»

■ Του ΧΑΡΗ ΣΤΡΑΤΙΔΑΚΗ

Είναι μεγάλη προσφορά του Κυνηγιού του Θησαυρού στη γνώση της ιστορίας (πολιτικής, κοινωνικής, οικονομικής φυσικής κ.λπ.) ενός τόπου, για μικρούς και μεγάλους. Δεν θα επιχειρηματολογήσουμε σήμερα γι' αυτό, αφού το έχουμε κάνει ήδη πριν από μια εικοσιπενταετία, στον πάντα φιλόξενο-ρεθεμνιώτικο Τύπο. Η διαχρονική ανταπόκριση του κοινού στα κάθε είδους «κυνήγια» δείχνει ακόμα, σε όσους ασχολούνται με τα παιδιά, ότι αποτελούν εξαί-

ρετικά εκπαιδευτικά εργαλεία και μια από τις αποδοτικότερες παιγνιώδεις μορφές μάθησης. Με βάση τη διαπίστωση αυτή είχαμε το 2009 προχωρήσει σε διοργάνωση Κυνηγιού Θησαυρού σε ετήσια βάση στο 2^ο Δημοτικό Σχολείο. Τα τρία πρώτα από αυτά είχαμε μάλιστα εκδώσει σε βιβλιαράκι με τον τίτλο «Κυνηγώντας τους κρυμμένους θησαυρούς του Καμαρακιού. Μια δεκαετία πριν, το 1999, είχαμε διοργανώσει με την Ομάδα των «Νάτα-Κεφάτα» Κυνήγι στον Δημοτικό Κήπο (το δεύτερο κατά σειρά Παιδικό), ενώ πρόσφατα επιχειρήσαμε το ίδιο και στον Δημοτικό Κήπο των Χανίων, ως προτεινόμενη δραστηριότητα σε σχετικό βιβλίο που εκ-

Όμως, όπως ένας κούκος δεν φέρνει την άνοιξη, έτσι και μια μέρα παιχνιδιού στις συνολικά 365 δεν φτάνει για να γνωρίσουμε τον τόπο μας. Γι' αυτό και πολλοί απ' όσους ασχολούμαστε με το θέμα προσπαθούμε να σταθεροποιήσουμε και να διευρύνουμε το κοινό των φιλοσόφων με συγγραφές βιβλίων και άρθρων, με εισηγήσεις σε συνέδρια και ημερίδες, με ομιλίες, με προβολές, με ξεναγήσεις και με κάμποσους ακόμα τρόπους. Από αυτούς εξαιρετικά αποτελεσματικός έχει αποδειχτεί ο τελευταίος, των εκπαιδευτικών ξεναγήσεων-περιηγήσεων, στις οποίες το Ρέθυμνο αποδεικνύεται πρωτοποριακό. Αξίζει να αναφέρουμε εδώ ότι μέσα σε μόλις 23 μέρες, από τις 14 του περασμένου Μαΐου μέχρι τις 5 Ιουνίου, πραγματοποιήθηκαν σ' αυτό 13 συνολικά ξεναγήσεις, μερικές από τις οποίες επαναλαμβάνόμενες. Τις διοργάνωσαν δύο κυρίως φορείς, ο Σύλλογος Κατοίκων Παλιάς Πόλης και η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου:

14 Μαΐου: Ξεναγήση στη Φορτέτζα από τις Ι. Στεριώτου και τη Ν. Καραμανλική.

18 Μαΐου: Ξεναγήση στο νημέριο Αγίου Φραγκίσκου και στον περιβάλλοντα χώρο από τους Η. Κολοβό και Π. Βαρθαλίτου.

18 Μαΐου: Ξεναγήση στο νημέριο Αγίου Φραγκίσκου και στον περιβάλλοντα χώρο από τους Η. Κολοβό και Π. Βαρθαλίτου.

22 Μαΐου και 5 Ιουνίου: Ξεναγήση στον μνημειακό και χλωρι-

δικό πλούτο των τειχών της Φορτέτζας από τον γράφοντα.

23 Μαΐου: περιήγηση στο πεδίο των μαχών της Μάχης του Ρεθύμνου του 1941 από τον Δ. Σκαρτσιλάκη.

25 Μαΐου: γεωλογική περιήγηση της Παλιάς Πόλης του Ρεθύμνου από τον Β. Σιμπιζή.

28 Μαΐου: Ξεναγήση στο Αρκαδι και στην Ελεύθερα από τον Κ. Γιαπιτζόγλου και την Χ. Τσιγινάκη.

29 Μαΐου: Ξεναγήση σε μνημεία του Μέσα Μυλοποτάμου από την Α. Φραιδάκη και τον Κ. Γιαπιτζόγλου.

29 Μαΐου: θεματική Ξεναγήση στο Ρέθυμνο του τρούμου από τον Γ. Ρηγιγιώτη.

1 Ιουνίου: Ξεναγήση στο Ρέθυμνο της άφιξης των μικρασιατών προσφύγων από τον Π. Συριανόγλου.

Το 28^ο Κυνήγι Θησαυρού κρίθηκε ως ένα από τα πιο επιτυχημένα που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα... Ήταν επίσης το παιχνίδι που έβαλε τα πράγματα στην

πραγματική τους βάση, αν θυμηθούμε τις -δυρεάν- θριαμβολογίες της τελευταίας δεκαετίας για 3.000 και 4.000 συμμετοχές, όταν με πολύ κόπο καταγράφθηκαν λιγώ-

τερες από 1.500. Οπωσδήποτε και αυτός ο αριθμός είναι εξαιρετικός, όπως εξαιρετική αποδείχτηκε για μια ακόμα φορά η «ψυχή» της διοργάνωσης, ο Μανώλης Κυδωνάκης. Θα ήθελα να τον παρατηρήσετε στην παρατιθέμενη φωτογραφία σε μια ξεναγήσή μου τον Μάιο του 2014 στην δυτική ακτογραμμή της πόλης. Εκεί δεν συμμετείχε απλά προσθέτοντας πληροφορίες αλλά και -απ' ό,τι φαίνεται- κρατούσε σημειώσεις στο μνημονικό του, μέχρι που φέτος προβληματίσε αρκετά τους «κυνηγούς», με γρίφους όπως ο «Γυναικωνίτης», το Αγγλικό Τηλεγραφέο και η περίφημη γέφυρα. Να σημειώσω ότι μια ανάλογη ξεναγήση ένα χρόνο αργότερα είχαν παρακολουθήσει και οι περυσίνοι διοργανωτές του Κυνηγιού, ο Χάρης Καλαϊτζάκης και η Ρούλα Καλούδη, και οπωσδήποτε θα αξιολογήσαν κάτι από αυτά που είδαν κι άκουσαν.

Θυλασσινές Ιστορίες του Ρεθύμνου Ι: Δυτική ακτογραμμή. Πρόγραμμα Ξεναγήσεων από τον Χάρη Στρατιδάκη. Στο πλαίσιο του προγράμματος, εκδόθηκε το βιβλίο «Αναζητώντας τους θησαυρούς της ιστορίας του Καμαρακιού» (2011).

Αλλά ας εστιάσουμε στη γέφυρα (ή μάλλον στις δύο λίθινες γέφυρες) της περιοχής. Στο φυλλάδιο της ξεναγήσης εκείνης, το οποίο -όπως και όλα τα άλλα- μπορεί να κατεβάσει ο ενδιαφερόμενος από τον διαδικτυακό τόπο των «Ημερών Ρεθύμνου», γράφουμε για τη μεγαλύτερη από αυτές:

«Στάση 6^η. Λίθινη γέφυρα οδού Ρεθύμνου-Χανίων. Η κατασκευή της χρονολογείται στη δεκαετία 1878-1889, μετά την υπογραφή της Σύμβασης της Χαλέπας, οπότε κατασκευάστηκαν τα τρία πρώτα χιλιόμετρα της οδού Ρεθύμνου-Χανίων».

Οι δύο γέφυρες δεν καταγράφονται στο εξαιρετικό βιβλίο του Άρη Χατζηδάκη και της Ζωής Εύδου «Τα λίθινα γεφύρια του νομού Ρεθύμνου», το οποίο αξίζει να ξαναδιαβάσει κανείς με την ευκαιρία του Κυνηγιού. Οπωσ-

δήποτε τα αναλυτικά τεκμηριωτικά κείμενα που παραθέτουν οι συγγραφείς, ιδιαίτερα το κεφάλαιο με τον τίτλο «Τεχνική γνώση και παράδοση. Τα πρώτα δημοσία έργα», επιτρέπουν μια καταρχήν επιβεβαίωση της χρονο-

λόγησής της εντυπωσιακής αλλά «κρυφής» γέφυρας του Κουμπέ. Βοηθητικές είναι οι πληροφορίες ότι το 1881 ψηφίστηκε ο νόμος Περί Οδοποιίας από τη Γενική Συνέλευση των Κρητών και ότι αμέσως μετά, με επίβλεψη του Γάλλου μηχανικού G. Renault, πραγματοποιήθηκε διάνοιξη του δημόσιου δρόμου Ρεθύμνου-Χανίων σε μήκος τριών περίπου χιλιομέτρων. Από την εμφάνιση της πάντως, ιδιαίτερα από τους λοξόμητους δόμους των εκατέρωθεν τόξων, διαφαίνεται η προσπάθεια επίτευξης άριτου αισθητικού αποτελέσματος, με πρότυπο οπωσδήποτε την εξωτερική όψη της στοάς εισόδου της Φορτέτζας. Ας μην ξεχνάμε ότι το θύρωμα αυτό αποτέλεσε πηγή έμπνευσης και για πολλά θυρώματα, μέσα στο Ρέθυμνο (οικία Χαντουμάκη) και έξω από αυτό (Μαρούλας κ.α.).

Αν λοιπόν η μεγάλη γέφυρα μπορεί να χρονολογηθεί με σχετική ασφάλεια στην περίοδο αμέσως μετά την Σύμβαση της Χαλέπας, τι

θα μπορούσε να βοηθήσει τη χρονολόγησή της κατά πολύ μικρότερης και οπωσδήποτε ασήμαντερης εκεί κοντά; Οπωσδήποτε ο κατα-

σκευαστής της δεν είχε τέτοιους υψηλούς στόχους, μιλώντας μεταφορικά αλλά και κυριολεκτικά. Εδώ έχουμε μια χαμηλή ημικυκλική λίθινη γεφυρούλα, που θα μπορούσε να έχει κατασκευαστεί σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, από την περίοδο της Αιγυπτιακής (1830-1840) μέχρι και τον Μεσοπόλεμο. Μια πρώτη υπόθεση θα μπορούσε να γίνει για την μεταϊγυπτιακή περίοδο και πιο συγκεκριμένα για το έτος 1857, όταν ο Βελή πασάς ξεκίνησε το εξαιρετικά φιλόδοξο έργο της διάνοιξης αμαξοδρόμου, που θα συνέδεε τα Χανιά με το Ρέθυμνο και το Ηράκλειο. Αν αυτό συνδυαστεί με την περιγραφή του δρόμου αυτού από τον περιηγητή Β. Taylor, που παραθέτει ο Άρης Χατζηδάκης, ότι είναι «στενός και φαρδύς σαν κεντρική εθνική αρτηρία της Αγγλίας» και από άλλες πληροφορίες για το τμήμα αυτό του δρόμου που έχω συγκεντρώσει στο βιβλίο «Ρέθυμνο και θάλασσα», θα μπορούσε να γίνει η υπόθεση της χρονολόγησής της την περίοδο εκείνη.

Όμως η υπόθεση από την επιβεβαίωση απέχει πόρρω, πολύ περισσότερο που οι γύρω κάτοικοι και καταστηματαρχές την χρονολογούν σε πολύ μεταγενέστερη -αλλά ασαφή οπωσδήποτε- περίοδο. Η γνώμη του Νίκου Σταγάκη, του

«ιστορικού τοπογράφου και τοπογραφικού» της περιοχής, όπως τον έχω αποκαλέσει, σίγουρα θα ήταν βαρύνουσα επί του θέματος. Στην φωτογραφία τον βλέπουμε σεμνό και ουσιαστικό, όπως πάντα, σε ξεναγήση στη δυτική ακτογραμμή.

Για να προχωρήσουμε όμως στο «δια ταύτα»: όπως δεν πρέπει να περιμένουμε να χιονίσει για να δούμε άσπρη μέρα, έτσι και δεν πρέπει να περιμένουμε τη μέρα του Κυνηγιού για να ασχοληθούμε με την ιστορία του τόπου μας και για να απολαύσουμε τις κρυφές ομορφιές του! Ας περπατήσουμε την περιοχή και ας χαρούμε με την ανακάλυψη, πέραν των παραπάνω αναφερόμενων:

- του ναού του Αγίου Γεωργίου της Βενετοκρατίας (και δυστυχώς σήμερα άτυπης αποθήκης παρακείμενης ταβέρνας)
- της οθωμανικής κρήνης χωρίς βέβαια τον υπέρων της «κουμπέ» που ονοματοδότησε την περιοχή.
- μερών των εγκαταστάσεων ενός ταμπακαριού, με τις λίμπες του
- μιας εντυπωσιακής λίθινης «γλιστρας» εισόδου σκαφών στη θάλασσα
- αρκετές βραχοσκεπές σημαστικού παλαιοντολογικού ενδιαφέροντος, και βέβαια,
- ενός αρχαίου λατομείου, μέρος του οποίου βρίσκεται σήμερα βυθισμένο στη θάλασσα.

Και όλα αυτά (και κάποια άλλα ακόμα...) σε μια απόσταση μόλις 150-200 μέτρων. Ο συγγραφέας της στήλης αυτής, παρακινημένος από το εφεντικό Κυνήγι, υπόσχεται να επαναλάβει τη σχετική περιήγηση-ξεναγήση τον προσεχή Μάιο, στα πλαίσια των «Ημερών Ρεθύμνου 2017». Θα πρέπει μόνο να προετοιμάσουμε τα πό-

δια μας, μιας και η ξεναγήση ξεκινά από το λατομείο και τελειώνει στην αιχμή του Αγίου Σώζοντος της Φορτέτζας. Στο τέλος, όπως πάντα, σε κάποιο φιλόξενο χώρο (στο ξενοδοχείο «Ιδαίον» ή στο Λαογραφικό Μουσείο) ακολουθεί σχετική προβολή, όπου, ξεκουράζοντας τα μέλη του σώματός μας, μπορούμε

* Ο Χάρης Στρατιδάκης είναι Δρ Παιδαγωγικής-ερευνητής-συγγραφέας strharis@yahoo.gr

Κινηματογράφοι

CINELAND ΠΑΝΤΕΛΗΣ

CINELAND ΠΑΝΤΕΛΗΣ (Εμμ.Πορτάλιου 3-5, Τηλ.: 28310 29.241, Website: cinelandpantelis.gr, e-mail: info@cinelandpantelis.gr, DOLBY 3D DIGITAL CINEMA, DOLBY DIGITAL, AIR CONDITION)
CINELAND 1:
Προβάλλονται δύο ταινίες:
Α' ταινία: Συνεχίζεται για 2η εβδομάδα η ταινία κινουμένων σχεδίων «**Η ΤΑΙΝΙΑ LEGO BATMAN**» (The Lego Batman Movie)
Δανείζουν τις φωνές τους οι: Χριστόφορος Παπακαλιάτης, Οδυσ-

σέας Παπασηλιόπουλος, Φάνης Μουρατίδης, Ιωάννα Πηλιχού, Χρήστος Σιμαρδάνης
Σκηνοθεσία: Κρις ΜακΚέι
ΠΡΟΒΟΛΗ: 17.45 (Μεταγλωττισμένη)
Β' ταινία: Προβάλλεται το ψυχολογικό θρίλερ «**ΑΝΤΙΔΟΤΟ ΣΤΗΝ ΕΥΕΞΙΑ**» (A Cure For Wellness)
Ηθοποιοί: Ντέιν ΝτεΧάαν, Τζέισον Άιζακς, Μία Γκοθ, Σίλια Ίμρι, Νάταλι Μπόμπριχ, Σούζαν Γουέστ, Καρλ Λάμπλ Σκηνοθεσία: Γκορ Βερμπίνσκι

ΠΡΟΒΟΛΕΣ: 19.40 (Cineland 2) και 22.15 (Cineland 1)

CINELAND 2: Προβάλλονται τρεις ταινίες:
Α' ταινία: Συνεχίζεται για 9η εβδομάδα η ταινία κινουμένων σχεδίων «**ΒΑΪΑΝΑ**» (Vaiana)
Δανείζουν τις φωνές τους οι: Μαρίνα Σάττι, Μιχάλης Κουινέλης (Stavento), Δημήτρης Πακσόγλου, Βίνα Παπαδοπούλου, Βάσια Ζαχαροπούλου, Στέλιος Ψαρουδάκης, Χρήστος Συριώτης Σκηνο-

θεσία: Ρον Κλέμεντς, Τζον Μάσκερ
ΠΡΟΒΟΛΗ: Σάββατο: 17.30 (Μεταγλωττισμένη)

Β' ταινία: Συνεχίζεται για 9η εβδομάδα η ταινία κινουμένων σχεδίων «**Η ΜΠΑΛΑΡΙΝΑ ΚΑΙ Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ**» (Ballerina)
Δανείζουν τις φωνές τους οι: Αφροδίτη Αντωνάκη, Φοίβος Ριμέντας, Στεφάνια Φιλιάδη, Σταύρος Σιούλης, Φώτης Πετρίδης, Τζίνη Παπαδοπούλου, Άντρια Ράππη Σκηνοθεσία: Έρικ Σάμερ, Ερίκ Γουαρίν

ΠΡΟΒΟΛΗ: Κυριακή: 17.30 (Μεταγλωττισμένη)

Γ' ταινία: Προβάλλεται το κοινωνική ταινία «**MOONLIGHT**»
Ηθοποιοί: Τρεβάντε Ρούντς, Αντρέ Χόλαντ, Τζανέλ Μονέ, Άστον Σάντερς, Τζαρέλ Τζερόμ, Ναόμι Χάρις, Μαχερσάλα Άλι, Σαρίφ Ερπ Σκηνοθεσία: Μπάρι Τζένκινς
ΠΡΟΒΟΛΕΣ: 20.00 (Cineland 1) και 22.30 (Cineland 2)

KINHMATOGRAFOS ΑΠΟΛΛΩΝ

KIN/ΦΟΣ «ΑΠΟΛΛΩΝ» (DLP - DOLBY DIGITAL, AIR CONDITION)
Μεσολογίου 18 Παλιά Πόλη Τηλ. 28310 29520 & 28310 22830 - f CINE APOLLON
Συνεχίζεται για δεύτερη εβδομάδα η ταινία «**ΠΕΝΗΝΤΑ ΠΙΟ ΣΚΟΤΕΛΕΣ ΑΠΟΧΡΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΚΡΙ**» (Fifty Shades Darker) (2017)
Ηθοποιοί: Τζέιμ Ντόρβαν, Ντακότα Τζόνσον, Κιμ Μπάσιγκερ, Χιου Ντάνσι, Μαξ Μαρτίνι, Τάλερ Χέχλιν, Ρίτα Όρα, Μάρσα Γκέι Χάρντεν Σκηνοθεσία: Τζέιμς Φόλεϊ
Στη νέα ταινία, ο Κρίστιαν Γκρέι, πληγωμένος απ' όσα είδαμε στο πρώτο φιλμ το 2015, προσπαθεί να **ΠΡΟΒΟΛΕΣ (2D): 20.00 και 22.15 ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΑΝΩ ΤΩΝ 18 ΕΤΩΝ**